

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО»**

**ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО ТА
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

ВСП «Фаховий коледж МНУ

імені В. О. Сухомлинського»

Олена САХАРОВА

27 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ»

освітньо-професійний ступінь	<u>фаховий молодший бакалавр</u>
галузь знань	<u>07 Управління та адміністрування</u>
спеціальність	<u>072 Фінанси, банківська справа та страхування</u>

2024– 2025 навчальний рік

Розробник: Подгорна Алла Олександрівна, викладач першої категорії циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки ВСП «Фаховий коледж МНУ імені В. О. Сухомлинського»

 Алла ПОДГОРНА

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки.

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 року

Голова циклової комісії Владислав МИРУН

Програму погоджено навчально-методичною радою коледжу.

Протокол № 8 від «27» серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради Олена САХАРОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова
Самостійна робота – 110 годин	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:
		3 –й
		Семестр
		5 -й та 6 –й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5	освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»	Лекції
		36 год.
		Семінарські
		64 год.
		Самостійна робота
		110 год.
		Індивідуальні завдання: курсова робота 21 год.
Вид контролю: залік, іспит		

Мова навчання – українська.

Електронна адреса дистанційного курсу на платформі Human – <https://lms.human.ua/app/group/1159185/feed>

2. Вступ

Навчальна дисципліна «Банківські операції» одна із основних дисциплін підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Навчальний курс спрямований на висвітлення актуальних питань щодо діяльності комерційного банку, його функцій, порядку створення, механізму здійснення банківських операцій та послуг, підходів до оцінки діяльності банків.

Дисципліна «Банківські операції» направлена на формування системи теоретичних і практичних знань з основ банківської діяльності, банківських операцій та їх впливу на соціально-економічний процес в країні.

В результаті вивчення курсу здобувачі фахової передвищої освіти набудуть знань щодо сутності, видів банків в Україні, вивчення порядку заснування та організації діяльності комерційних банків, методик проведення основних (кредитних, депозитних, розрахунково-касових, кредитно-інвестиційних, операцій з цінними паперами, валютою, з платіжними картками) й прогресивних (нетрадиційних) видів банківських операцій та послуг, а також методик формування ресурсів банку, аналізу його прибутковості та фінансової стійкості.

Ключові слова: комерційні банки, грошовий ринок, банківська система, банківські операції.

Keywords: commercial banks, money market, credit system, banking system
banking operations.

3. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікування результату навчання

Мета вивчення дисципліни - формування компетентностей у здобувачів освіти щодо здійснення банківських операцій банківськими установами в процесі обслуговування фізичних та юридичних осіб та щодо організації грошового обороту, кредитних, депозитних та інших операцій і послуг.

Завдання - засвоєння теоретичних засад і методології проведення банківських операцій та надання банківських послуг, набуття вмінь оперувати нормативно-правовими документами НБУ, аналізувати стан банківських операцій, розв'язувати питання взаємовідносин між клієнтами і комерційними банками та між НБУ і комерційними банками.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувач освіти оволодіває такими компетентностями та набуває таких програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів фінансової науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 6. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин

Ск 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування

Програмні результати навчання:

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування для досягнення спільної мети.

РН 14. Застосовувати інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію

РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань.

4. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна базується на знаннях з курсів: «Менеджмент», «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств» і є основою для підготовки курсових робіт за спеціальністю та в подальшій практичній роботі за фахом.

5. Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

Тема 1. Види банків і порядок їх створення в Україні.

Історія виникнення банківської справи. Поняття комерційного банку. Класифікація банків за формою власності, організаційно-правовій формі, розміру активів, розміру статутного капіталу, сектору функціонування. Універсальні і спеціалізовані банки. Банки з клієнтською спеціалізацією. Банки з галузевою спеціалізацією. Банки з функціональною спеціалізацією. Порядок реєстрації та ліцензування банків в Україні.

Тема 2. Організація діяльності комерційного банку.

Загальний механізм функціонування банку. Структура управління банком. Структура функціональних підрозділів і служб банку. Доходи, витрати та прибуток банку.

Тема 3. Формування ресурсів банків.

Загальна характеристика банківських ресурсів. Власний капітал. Операції банків із залучення коштів. Операції банків із запозичення коштів. Капітал банку, його структура і формування. Формування депозитних ресурсів. Мобілізація банківських позикових ресурсів. Випуск і продаж власних облігацій. Залучення ресурсів на міжбанківському ринку.

Тема 4. Операції банків з обслуговування платіжного обороту.

Загальні основи операцій банків по розрахунково-касовому обслуговуванню клієнтів. Ведення рахунків клієнтів. Відкриття, обслуговування і закриття рахунків. Безготівкові міжгосподарські розрахунки. Платіжні інструменти. Міжбанківські розрахунки. Система електронних платежів. Прямі кореспондентські стосунки

Тема 5. Операції банків з готівкою.

Основи касових операцій. Порядок прийняття банками готівки. Порядок видачі банками готівки. Забезпечення касової діяльності банку.

Тема 6. Операції банків з платіжними картками.

Загальні основи операцій банків з платіжними картками. Поняття та види платіжних карток. Види операцій банків з платіжними картками та їх характеристика. Національна платіжна система «Український платіжний простір».

Тема 7. Кредитні операції банків.

Організація кредитної роботи в банку. Етапи процесу кредитування. Плата за кредит. Форми забезпечення повернення банківських кредитів. Умови банківського кредитування. Надання банками юридичним особам кредитів. Надання банками фізичним особам кредитів. Надання банками інших видів кредитів. Надання банками юридичним особам кредитів в інвестиційну діяльність. Надання банками лізингового кредиту

Тема 8. Депозитні операції банків.

Економічний зміст депозитних операцій, їх класифікація та загальна характеристика. Депозитні операції комерційних банків з юридичними особами та фізичними особами. Механізм здійснення строкових депозитних операцій з юридичними особами і фізичними особами. Система страхування (гарантування) вкладів населення в банках.

Тема 9. Операції банків на ринку цінних паперів.

Загальна характеристика діяльності банків на ринку цінних паперів. Емісійні операції банків. Інвестиційні операції банків з цінними паперами. Заставні операції банків з цінними паперами. Професійна діяльність банків на ринку цінних паперів. Характеристика і види векселів. Облік і переоблік векселів. Кредити під заставу векселів. Авалювання і акцептація векселів. Видача гарантій по забезпеченню оплати векселів. Інкасування векселів. Оплата векселів за дорученням клієнта. Зберігання банками векселів клієнтів. Емісія і використання банківських векселів.

Тема 10. Інвестиційні операції банків

Сутність і класифікація інвестицій. Правові засади здійснення інвестиційної діяльності банків в Україні. Інвестиційний портфель банку. Участь банків у процесі фінансування капітальних вкладень. Порядок визначення ефективності інвестиційного проекту. Характеристика інвестиційним ризикам та методам їх мінімізації. Зміст інвестиційної політики

Тема 11. Операції банків з іноземною валютою.

Поняття валюти, валютний курс. Операції з валютними цінностями. Операції банків з іноземною валютою. Валютна позиція банку. Характеристика банківських рахунків в іноземній валюті. Поточні, розподільні, кредитні і депозитні рахунки в іноземній валюті. Неторгові операції уповноважених банків в іноземній валюті. Обмінні операції з готівковою іноземною валютою. Організація роботи уповноважених банків по обслуговуванню фізичних осіб пластиковими картами і дорожніми чеками міжнародних платіжних систем. Торгові поточні операції уповноважених банків в іноземній валюті. Порядок купівлі-продажу іноземної валюти на українському міжбанківському валютному ринку. Міжнародні розрахунки уповноважених банків.

Тема 12. Нетрадиційні банківські операції та послуги.

Загальна характеристика і види нетрадиційних банківських операцій і послуг. Лізингові операції. Банківські гарантії і поручительства. Посередницькі, консультаційні і інформаційні послуги. Трастові послуги. Факторинг і форфейтинг. Операції з дорогоцінними металами. Фінансовий інжиніринг. Посередницькі та інформаційні послуги банку. Послуги щодо зберігання цінностей. Банківські операції з дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням. Інтернет-банкінг.

Тема 13. Забезпечення фінансової стійкості банку.

Сутність фінансової стійкості комерційного банку та способи її забезпечення. Ліквідність та платоспроможність банку. Прибутковість банків. Розрахунок показників прибутковості банку. Управління банківськими ризиками. Формування резервів для покриття можливих втрат банку від активних операцій. Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності.

Тема 14. Регулювання діяльності банку

Економічні нормативи регулювання діяльності банків. Банківський нагляд, його повноваження та основні завдання.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з.п.	Назви тем, теми заняття	Кількість годин					Навчально-метод. література	Форми та засоби контролю
		денна форма						
		усь	у тому числі					
л	пр		лаб	срс				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 семестр								
Кредит 1. Організаційні основи діяльності комерційного банку.								
1	Тема 1. Види банків і порядок їх створення в Україні.	16	2	4		10	1-6	Усний, письмовий, тестовий
2	Тема 2. Організація діяльності комерційного банку.	14	2	4		8		
Усього за кредитом 1:		30	4	8		18		
Кредит 2. Операції з формування ресурсів банку та платіжного обороту								
3	Тема 3. Формування ресурсів банку.	16	2	4		10	1-6	Усний, письмовий, тестовий
4	Тема 4. Операції з обслуговування платіжного обороту.	14	4	4		6		
Усього за кредитом 2:		30	6	8		16		
Кредит 3. Розрахунково-касові операції банку								
5	Тема 5. Операції банків з готівкою.	14	4	4		6	1-6	Усний, письмовий, тестовий
6	Тема 6. Операції з платіжним картками.	16	2	4		10		
Усього за кредитом 3:		30	6	8		16		
Усього за 1 семестр		90	16	24		50	Залік	
2 семестр								
Кредит 4. Кредитні та депозитні операції банку								
7	Тема 7. Кредитні операції банків.	16	4	6		6	1-6	Усний, письмовий, тестовий
8	Тема 8. Депозитні операції банків	14	2	6		6		
Усього за кредитом 4:		30	6	12		12		
Кредит 5. Емісійні, інвестиційні операції банків								
9	Тема 9. Операції банків на ринку цінних паперів.	16	2	6		8	1-6	Усний, письмовий, тестовий
10	Тема 10. Інвестиційні операції банків.	14	2	4		8		
Усього за кредитом 5:		30	4	10		16		
Кредит 6. Операції з валютою та нетрадиційні операції банків								
11	Тема 11. Операції банків з іноземною валютою	16	2	4		10	1-6	Усний, письмовий, тестовий
12	Тема 12. Нетрадиційні банківські операції та послуги.	14	2	6		6		
Усього за кредитом 6:		30	4	10		16		
Кредит 7. Фінансова стійкість та фінансова звітність банку								
13	Тема 13. Забезпечення фінансової стійкості банку	14	4	4		6	1-6	Усний, письмовий, тестовий
14	Тема 14. Регулювання діяльності банку	16	2	4		10		
Усього за кредитом 7:		30	6	8		16		
Усього за 2 семестр		120	20	40		60	Іспит	
Усього		210	36	64		110		

7. Теми лекційних занять

<i>Тема</i>		<i>Кількість годин</i>
1 семестр		
Кредит 1. Організаційні основи діяльності комерційного банку.		
1	Тема 1. Види банків і порядок їх створення в Україні.	2
2	Тема 2. Організація діяльності комерційного банку.	2
Усього за кредитом 1:		4
Кредит 2. Операції з формування ресурсів банку та платіжного обороту		
3	Тема 3. Формування ресурсів банку.	2
4	Тема 4. Операції з обслуговування платіжного обороту.	4
Усього за кредитом 2:		6
Кредит 3. Розрахунково-касові операції банку		
5	Тема 5. Операції банків з готівкою.	4
6	Тема 6. Операції з платіжним картками.	2
Усього за кредитом 3:		6
		Усього за 1 семестр
		16
2 семестр		
Кредит 4. Кредитні та депозитні операції банку		
7	Тема 7. Кредитні операції банків	4
8	Тема 8. Депозитні операції банків	2
Усього за кредитом 4:		6
Кредит 5. Емісійні, інвестиційні операції банків		
9	Тема 9. Операції банків на ринку цінних паперів.	2
10	Тема 10. Інвестиційні операції банків.	2
Усього за кредитом 5:		4
Кредит 6. Операції з валютою та нетрадиційні операції банків		
11	Тема 11. Операції банків з іноземною валютою	2
12	Тема 12. Нетрадиційні банківські операції та послуги.	2
Усього за кредитом 6:		4
Кредит 7. Фінансова стійкість та фінансова звітність банку		
13	Тема 13. Забезпечення фінансової стійкості банку	4
14	Тема 14. Регулювання діяльності банку	2
Усього за кредитом 7:		6
		Усього за 2 семестр
		20
		Усього
		36

8. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

<i>Тема</i>		<i>Кількість годин</i>
1 семестр		
Кредит 1. Організаційні основи діяльності комерційного банку.		
1	Тема 1. Види банків і порядок їх створення в Україні.	4
2	Тема 2. Організація діяльності комерційного банку.	4
Усього за кредитом 1:		8
Кредит 2. Операції з формування ресурсів банку та платіжного обороту		
3	Тема 3. Формування ресурсів банку.	4
4	Тема 4. Операції з обслуговування платіжного обороту.	4
Усього за кредитом 2:		8
Кредит 3. Розрахунково-касові операції банку		
5	Тема 5. Операції банків з готівкою.	4
6	Тема 6. Операції з платіжним картками.	4
Усього за кредитом 3:		8

		Усього за 1 семестр	24
2 семестр			
Кредит 4. Кредитні та депозитні операції банку			
7	Тема 7. Кредитні операції банків		6
8	Тема 8. Депозитні операції банків		6
	Усього за кредитом 4:		12
Кредит 5. Емісійні, інвестиційні операції банків			
9	Тема 9. Операції банків на ринку цінних паперів.		6
10	Тема 10. Інвестиційні операції банків.		4
	Усього за кредитом 5:		10
Кредит 6. Операції з валютою та нетрадиційні операції банків			
11	Тема 11. Операції банків з іноземною валютою		4
12	Тема 12. Нетрадиційні банківські операції та послуги.		6
	Усього за кредитом 6:		10
Кредит 7. Фінансова стійкість та фінансова звітність банку			
13	Тема 13. Забезпечення фінансової стійкості банку		4
14	Тема 14. Регулювання діяльності банку		4
	Усього за кредитом 7:		8
		Усього за 2 семестр	40
		Усього	64

9. Самостійна робота

<i>Тема</i>		<i>Кількість годин</i>	<i>Навчально- методична література</i>
1 семестр			
Кредит 1. Організаційні основи діяльності комерційного банку.			
1	Тема 1. Види банків і порядок їх створення в Україні.	10	1-6
2	Тема 2. Організація діяльності комерційного банку.	8	
	Усього за кредитом 1:	18	
Кредит 2. Операції з формування ресурсів банку та платіжного обороту			
3	Тема 3. Формування ресурсів банку.	10	1-6
4	Тема 4. Операції з обслуговування платіжного обороту.	6	
	Усього за кредитом 2:	16	
Кредит 3. Розрахунково-касові операції банку			
5	Тема 5. Операції банків з готівкою.	6	1-6
6	Тема 6. Операції з платіжним картками.	10	
	Усього за кредитом 3:	16	
	Усього за 1 семестр	50	
2 семестр			
Кредит 4. Кредитні та депозитні операції банку			
7	Тема 7. Кредитні операції банків	6	1-6
8	Тема 8. Депозитні операції банків	6	
	Усього за кредитом 4:	12	
Кредит 5. Емісійні, інвестиційні операції банків			
9	Тема 9. Операції банків на ринку цінних паперів.	8	1-6
10	Тема 10. Інвестиційні операції банків.	8	
	Усього за кредитом 5:	16	
Кредит 6. Операції з валютою та нетрадиційні операції банків			
11	Тема 11. Операції банків з іноземною валютою	10	1-6
12	Тема 12. Нетрадиційні банківські операції та послуги.	6	
	Усього за кредитом 6:	16	
Кредит 7. Фінансова стійкість та фінансова звітність банку			

13	Тема 13. Забезпечення фінансової стійкості банку	6	1-6
14	Тема 14. Регулювання діяльності банку	10	
	Усього за кредитом 7:	16	
	Усього за 2 семестр	60	
	Усього	110	

10. Форми поточного та підсумкового контролю

1. Метод усного контролю: індивідуальне або фронтальне опитування.
2. Метод письмового контролю: контрольна робота
3. Метод тестового контролю (письмового).
4. Метод самоконтролю
5. Підсумковий контроль: залік, іспит.

Критерії оцінювання

Поточний контроль знань – вид контролю якості знань та вмінь здобувачів освіти, який проводиться протягом навчальних занять. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять у формах усного та письмового опитування, поточного тестування, оцінювання рефератів, доповідей, домашніх завдань та ін. Поточний контроль якості знань студентів здійснюється викладачем, який проводить семінарські і практичні роботи.

Об'єктами поточного контролю знань студента є:

- систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;

При контролі систематичності і активності роботи студента на практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати контрольних робіт. Поточний контроль знань студентів з дисципліни «Банківські операції» проводиться за такими формами:

а) під час практичних занять:

- опитування або тестування знань студентів з теоретичного матеріалу;
- оцінка виконання ситуаційних вправ та практичних завдань під час заняття;

б) за результатами виконання завдань самостійного опрацювання (індивідуальних завдань):

- оцінка виконання домашніх завдань під час заняття;
- оцінка підготовки глосарію, презентацій;
- обговорення матеріалів рефератів під час практичних занять;
- обговорення матеріалів доповідей з поставленого проблемного питання, проведення дискусій, підведення резюме з даного питання під час практичного заняття.

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів під час практичного заняття виставляється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну і ґрунтовну відповідь на задане запитання з теми заняття;
- при тестуванні – за правильні відповіді на всі запитання тесту з теми заняття;
- при виконанні практичних завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) вирішення завдання; за знання теоретичних основ проблеми, поставленої в завданні; за володіння формулами та математичними методами, необхідними для вирішення завдання; за отриманий правильний результат.

Підсумковий контроль знань – вид контролю якості знань студентів, який проводиться по закінченню навчального семестру у формах семестрового екзамену, семестрового заліку.

З метою підвищення мотивації студентів до систематичної активної роботи впродовж всього навчального семестру, зниження впливу випадкових факторів на підсумкову оцінку під час проведення контрольних заходів, застосовується накопичувальна (акумуляуюча) система оцінки знань студентів під час поточного контролю.

Робота студентів на практичних та семінарських заняттях оцінюється викладачем, а оцінка заноситься у відповідний журнал. Аналогічно оцінюються усі інші складові (індивідуальна, самостійна робота) поточного контролю з дисципліни. Таким чином здійснюється постійне накопичення студентом сумарної оцінки протягом відповідного кредиту. Сформована таким чином сумарна оцінка є основою для оцінювання з відповідної дисципліни.

Наприкінці чергового навчального семестру викладач знайомить студентів з досягнутими результатами поточного контролю (атестації змістовних кредитів, аудиторної, самостійної роботи). Якщо результат відповідає позитивній оцінці (від 50 до 100 балів), студент бере участь у виведенні підсумкової оцінки, яка заноситься у заліково-екзаменаційну відомість та залікову книжку.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за національною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”, “зараховано”, “не зараховано”), шкалою ECTS та 100-бальною шкалою. Для розрахунку оцінки за накопичувальною системою використовується 100-бальна шкала. Кожна оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, переводиться до державної шкали (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”) та шкали ECTS (A,B,C,D,E,FX,F) згідно з таблицею. У випадку, коли семестровий підсумковий контроль проводиться у формі заліку, оцінці за 100-бальною шкалою від 50 до 100 балів відповідає оцінка “зараховано” за державною шкалою, а оцінці від 0 до 49 балів – “не зараховано”.

Критерії оцінювання знань та вмінь студента за результатами вивчення навчальної дисципліни:

«Відмінно» (A) – 90-100 балів. Студент має глибокі знання з тем практичних занять. Доповідь змістовна, ґрунтовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент використовував творчий підхід, не обмежуючись тільки матеріалами підручника або лекції. Під час практичного заняття студент активно приймає участь в дискусіях та доповнює відповіді інших. Протягом відповіді активно використовує приклади для кращого розуміння матеріалу. Під час заняття вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни. Приймає активну участь у розв’язанні практичних завдань.

«Добре» (B) – 80-89 балів. Студент має міцні ґрунтовні знання. Доповідь змістовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент не обмежується тільки матеріалами лекції. Під час практичного заняття студент приймає участь при обговоренні поставленого питання. Протягом відповіді може використати приклади для кращого розуміння матеріалу. Проте існують незначні помилки при змогах застосувати отримані знання в практичній діяльності.

«Добре» (C) – 65-79 балів. Студент знає програмний матеріал повністю. Доповідь відповідає вимогам. Студент своєчасно готується до заняття. Під час заняття студент відповідає на поставлені запитання. Проте існують проблеми з застосуванням прикладів з практичної діяльності. Існують певні помилки в трактуванні поставленого питання, не вміє самостійно та творчо мислити, не може вийти за межі теми.

«Задовільно» (D) – 55-64 балів. Студент знає тему заняття, має уявлення про навчальний матеріал, але його знання мають загальний характер. Вміє відповідати на окремі поставлені запитання. При обговоренні інших питань практичного заняття не приймає активної участі і не може привести приклади застосування матеріалу на практиці.

«Задовільно» (E) – 50-54 балів. Студент знає основну тему заняття, має уявлення про поставлене питання, але його знання мають загальний характер. Відповіді базуються лише тільки на лекційному курсі і практично не підкріплені прикладами. Має певні прогалини в інших темах, на яких базується матеріал практичного заняття.

«Незадовільно» (FX) – 35-49 балів. Студент має фрагментарні знання, не володіє програмним матеріалом. Відповіді на всі поставлені запитання не повні або взагалі відсутні. При відповіді часто зупиняється і не може додатково відповідати на запитання.

«Незадовільно» (F) – 1-34 бали. Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працює в аудиторії, не готовий відповідати на будь-яке запитання з теми практичного заняття.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Розподіл балів, які отримують студенти дисципліна «Банківські операції (ч.1)»

Поточне оцінювання та самостійна робота													Накопичувальні бали/ Сума
T1	T2	CP	K1	T3	T4	CP	K2	T5	T6	CP	KP	K3	300
30	30	40	100	30	30	40	100	25	25	40	10	100	

T1, T2... – теми занять
CP – самостійна робота
K1, K2, K3 – кредити
KP – контрольна робота

Розподіл балів, які отримують студенти дисципліна «Банківські операції (ч.2)»

Поточне оцінювання та самостійна робота																	Іспит	Накопичувальні бали/ Сума
T7	T8	CP	K4	T9	T10	CP	K5	T11	T12	CP	K6	T13	T14	CP	KP	K7	400	
30	30	40	100	30	30	40	100	30	30	40	100	20	20	40	20	100		40

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

T7, T8... – теми занять
CP – самостійна робота
K4, K5 – кредити
KP – контрольна робота

11. Методи навчання

В сучасних умовах економічного розвитку України перед закладами освіти стоїть завдання підвищення якості підготовки фахівців економічного профілю. Одним із шляхів вирішення даного завдання є удосконалення форм та методів навчання, упровадження в навчальний процес новітніх освітніх технологій.

- Словесні (пояснення, лекція, інструктаж).
- Наочні (ілюстрація, плакат, схема, мультимедійні файли).
- Практичні (самостійна робота на занятті та позааудиторна діяльність, виконання розрахункових завдань).

У навчальному процесі використовується теоретичний матеріал, в тому числі із використанням мультимедійних та комп'ютерних засобів, практичні, та індивідуальні заняття, групова робота, написання рефератів як підсумку самостійної роботи студента, а також методи опитування, тестування, ділові ігри тощо

12. Рекомендована література

Основна

1. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях: навч. посіб. / уклад.: О. М. Гладчук, І. Я. Ткачук, В. М. Харабара ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича: Рута, 2020. - 207 с. - Бібліогр.: с. 202-203.
2. Благун І. І. Банківська система України в умовах турбулентності фінансового ринку: теорія, методологія, практика : монографія / І. І. Благун; ДВНЗ "Прикарпат. держ. ун-т ім. Василя Стефаника". - Івано-Франківськ : ДВНЗ "Прикарп. нац. ун-т ім. Василя Стефаника", 2020. - 363 с.
3. Гладких Д. М. Банківська безпека держави в умовах розвитку інформаційної економіки (трансформації банківських операцій) : [монографія] / Д. М. Гладких ; Нац. ін-т стратег. дослідж. - Київ : НУОУ, 2019. - 392 с.
4. Зянько В. В. Банківський менеджмент: навч. посіб. / В. В. Зянько, Н. О. Коваль, І. Ю. Єпіфанова ; Вінниц. нац. техн. ун-т. - 2-ге вид., допов. - Вінниця : ВНТУ, 2018. - 125 с.
5. Копилюк О. І., Музичка О. М. Банківські операції: навчальний посібник. 2-ге вид. К.: ЦУЛ, 2019. 536 с.
6. Ушакова О. А. Банківські операції: навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2021. - 226 с

Додаткова

1. Банківські операції: зб. практич. завдань / уклад.: О. М. Гладчук, О. Ю. Антохова; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці: Рута, 2018. - 199 с.

2. Банківська система: підручник: у 2 ч. / за ред. проф. Лади Василівни Шірінян ; Нац. унт. харч. технологій. - Київ : Ліра-К, 2019. Ч. 1 : Банківська система України та її економічні основи / [Л. В. Шірінян та ін.]. - 2019. - 411 с.
3. Банківська система: навч. посіб. / [О. І. Береславська та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. І. Береславської ; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. - 485 с.
4. Вавдіюк Н. С. Банківське регулювання та нагляд: навч. посіб. / Вавдіюк Н. С., Корецька Н. І. ; Луц. нац. техн. ун-т. - Луцьк : ІВВ Луц. НТУ, 2018. - 334 с.
5. Бондарук Т. Г., Лукашук М. В., Особливості та перспективи банківського кредитування сільського господарства на сучасному етапі розвитку економіки України. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр. 2020. №3. С. 84-92.
6. Механізм антикризового управління в банках України : монографія / Копилюк О. І., Буряк П. Ю., Жовтанецька Я. В., Музичка О. М. Львів : СПОЛОМ, 2018. 267с

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. URL: <http://www.fg.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Державної фіскальної служби. URL: <http://minrd.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/>

Підсумкові запитання для підготовки до ЗАЛІКУ та ІСПИТУ

1. Історія виникнення банківської справи.
2. Поняття комерційного банку.
3. Класифікація банків за формою власності, організаційно-правовій формі, розміру активів, розміру статутного капіталу, сектору функціонування.
4. Універсальні і спеціалізовані банки.
5. Банки з галузевою спеціалізацією.
6. Банки з функціональною спеціалізацією.
7. Порядок реєстрації та ліцензування банків в Україні.
8. Загальний механізм функціонування банку.
9. Структура управління банком.
10. Структура функціональних підрозділів і служб банку.
11. Доходи, витрати та прибуток банку.
12. Загальна характеристика банківських ресурсів.
13. Власний капітал банку.
14. Операції банків із залучення коштів.
15. Операції банків із запозичення коштів.
16. Капітал банку, його структура і формування.
17. Формування депозитних ресурсів.
18. Мобілізація банківських позикових ресурсів.
19. Випуск і продаж власних облігацій.
20. Залучення ресурсів на міжбанківському ринку.
21. Загальні основи операцій банків по розрахунково-касовому обслуговуванню клієнтів.
22. Ведення рахунків клієнтів.
23. Відкриття, обслуговування і закриття рахунків.
24. Безготівкові міжгосподарські розрахунки.
25. Платіжні інструменти.
26. Міжбанківські розрахунки.
27. Система електронних платежів.
28. Прямі кореспондентські стосунки
29. Основні касові операції банків.
30. Порядок прийняття банками готівки.
31. Порядок видачі банками готівки.

32. Забезпечення касової діяльності банку.
33. Загальні основи операцій банків з платіжними картками.
34. Поняття та види платіжних карток.
35. Види операцій банків з платіжними картками та їх характеристика.
36. Національна платіжна система «Український платіжний простір».
37. Організація кредитної роботи в банку.
38. Етапи процесу кредитування.
39. Плата за кредит.
40. Форми забезпечення повернення банківських кредитів.
41. Умови банківського кредитування.
42. Надання банками юридичним особам кредитів.
43. Надання банками фізичним особам кредитів.
44. Надання банками інших видів кредитів.
45. Надання банками юридичним особам кредитів в інвестиційну діяльність.
46. Надання банками лізингового кредиту
47. Економічний зміст депозитних операцій, їх класифікація та загальна характеристика.
48. Депозитні операції комерційних банків з юридичними особами та фізичними особами.
49. Механізм здійснення строкових депозитних операцій з юридичними особами і фізичними особами.
50. Система страхування (гарантування) вкладів населення в банках.
51. Загальна характеристика діяльності банків на ринку цінних паперів.
52. Емісійні операції банків.
53. Інвестиційні операції банків з цінними паперами.
54. Заставні операції банків з цінними паперами.
55. Професійна діяльність банків на ринку цінних паперів.
56. Характеристика і види векселів.
57. Облік і переоблік векселів.
58. Кредити під заставу векселів.
59. Авалування і акцептація векселів.
60. Видача гарантій по забезпеченню оплати векселів.
61. Інкасування векселів.
62. Оплата векселів за дорученням клієнта.
63. Зберігання банками векселів клієнтів.
64. Емісія і використання банківських векселів.
65. Сутність і класифікація інвестицій.
66. Правові засади здійснення інвестиційної діяльності банків в Україні.
67. Інвестиційний портфель банку.
68. Участь банків у процесі фінансування капітальних вкладень.
69. Порядок визначення ефективності інвестиційного проекту.
70. Характеристика інвестиційним ризикам та методам їх мінімізації.
71. Зміст інвестиційної політики банку.
72. Поняття валюти, валютний курс.
73. Операції з валютними цінностями.
74. Операції банків з іноземною валютою.
75. Валютна позиція банку.
76. Характеристика банківських рахунків в іноземній валюті.
77. Поточні, розподільні, кредитні і депозитні рахунки в іноземній валюті.
78. Неторгові операції уповноважених банків в іноземній валюті.
79. Обмінні операції з готівковою іноземною валютою.
80. Організація роботи уповноважених банків по обслуговуванню фізичних осіб пластиковими картками і дорожніми чеками міжнародних платіжних систем.
81. Торгові поточні операції уповноважених банків в іноземній валюті.
82. Порядок купівлі-продажу іноземної валюти на українському міжбанківському валютному ринку. Міжнародні розрахунки уповноважених банків.
83. Загальна характеристика і види нетрадиційних банківських операцій і послуг.

84. Лізингові операції.
85. Банківські гарантії і поручительства.
86. Посередницькі, консультаційні і інформаційні послуги.
87. Трастові послуги.
88. Факторинг і форфейтинг.
89. Операції з дорогоцінними металами.
90. Фінансовий інжиніринг.
91. Посередницькі та інформаційні послуги банку.
92. Послуги щодо зберігання цінностей.
93. Банківські операції з дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням.
94. Інтернет-банкінг.
95. Сутність фінансової стійкості комерційного банку та способи її забезпечення.
96. Ліквідність та платоспроможність банку.
97. Прибутковість банків.
98. Розрахунок показників прибутковості банку.
99. Управління банківськими ризиками.
100. Формування резервів для покриття можливих втрат банку від активних операцій.
101. Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності.
102. Економічні нормативи регулювання діяльності банків.
103. Банківський нагляд, його повноваження та основні завдання.